

VI. 1. komité: Politiske og sikkerhedsspørgsmål.

På 1. komité's møde den 6. oktober foretog komiteen følgende enstemmige valg: til vicepræsident: Louis Ignacio-Pinto, Dahomey,

til rapportør: Ralph Enckell, Finland.

Efter en længere proceduredebat om dagsordenen, hvorunder der forelagdes komiteen tre forslag:

1) et amerikansk om, at det amerikansk-engelske forslag om en traktat om forbud mod kernevåbenforsøg skulle have prioritet,

2) et sovjetisk forslag om, at komiteen begyndte arbejdet med nedrustningsspørgsmålet, eventuelt således, at det ovennævnte amerikansk-engelske og det indiske om et fortsat moratorium i forsøgssprængningerne samt et irsk forslag om forhindring af videre udbredelse af kernevåben indgik i den almindelige debat, og

3) et indisk forslag om, at fortsættelse af moratoriet skulle sættes øverst på komiteens dagsorden,

vedtoges den 18. oktober følgende rækkefølge af fem af de komiteen af plenarforsamlingen tillagte dagsordenspunkter:

1. Fortsat indstilling af kernevåbenforsøg (Indiens forslag; dagsordenens pkt. 73),
2. Nødvendigheden af en traktat om forbud mod kernevåbenforsøg, således at der udøves effektiv international kontrol (det engelsk-amerikanske forslag; dagsordenens pkt. 72),
3. Nedrustningsspørgsmålet (Sovjetunionens forslag; dagsordenens pkt. 19),
4. Forhindring af videre udbredelse af kernevåben (irsk forslag; dagsordenens pkt. 81),
5. Algier-spørgsmålet (dagsordenens pkt. 80).

Det besluttedes også, at debatten om rækkefølgen af øvrige dagsordenspunkter skulle udsættes; Indiens ønske om, at punkt 1 og 2 skulle debatteres separat, blev nedstemt.

Kerne­våbenforsøgene.

(Dagsordenspunkterne 72 og 73).

Forhandlingerne i 1. komité om kernevåbenforsøgene — fortsat indstilling (punkt 73) og en traktat med forbud mod disse

sprængninger (punkt 72) — begyndte den 19. oktober.

Et amerikansk-engelsk resolutionsforslag opfordrede til indgåelse af en traktat om forbud mod alle kernevåbenforsøg og kontrol med forbudets overholdelse.

Et indisk forslag gik, således som revideret, ud på, at forsamlingen skulle opfordre de magter, der besidder atomvåben, til at genindføre et moratorium for prøvesprængningerne i afventning af, at en bindende overenskomst om at ophøre med disse forsøg, blev afsluttet.

Under indtryk af den af Sovjetunionens ministerpræsident bebudede sprængning af en 50 megatons atombombe stillede den danske delegation senere sammen med den islandske, norske, svenske, japanske og canadiske delegation et forslag til resolution, som Iran og Pakistan tilsluttede sig som medforslagsstillere. Heri hed det, at plenarforsamlingen „med bekymring“ havde bemærket ministerpræsidentens udtalelse, og at en sådan eksplosion ville have en umådelig forøget ugunstig virkning på sundhed og velfærd i hele verden, og der appelleredes højtideligt til Sovjetunionens regering om at afstå fra at udføre sin hensigt.

Endvidere forelagdes der den 23. oktober med Æthiopien, Ghana, Guinea, Mali, Marokko, Nigeria, Sudan og Den forenede arabiske Republik som forslagsstillere et resolutionsforslag, hvori alle stater opfordredes til ikke at udføre eller at fortsætte med atomsprængninger eller ballistiske eksperimenter i Afrika og at betragte og respektere det afrikanske kontinent som en atomfri, neutral zone.

Et femte resolutionsforslag blev fremsat af Ceylon, Æthiopien, Ghana, Libyen, Nigeria, Somalia, Sudan, Tunis og Indonesien. Det havde karakter af en deklaration med forbud mod brugen af kernevåben i krig og indeholdt en anmodning til generalsekretæren om at undersøge muligheden af, at der udarbejdes en konvention herom.

Den danske repræsentant (Hækkerup) forelagde på otte landes vegne det resolutionsudkast, der indeholdt en højtidelig opfordring til Sovjetunionen om ikke at bringe en 50 megatons atombombe til